

Załącznik
do uchwały Nr VI/30/2011
Rady Gminy Świdziebnia
z dnia 30 maja 2011 r.

GMINNY
PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2011 ROK

Świdziebnia 2011

I. Diagnoza stanu zagrożenia lokalnymi problemami uzależnień w Gminie Świdziebnia

Alkoholizm jest chorobą przewlekłą objawiającą się powtarzającym, zwracającym uwagę piciem, które prowadzi do zaburzeń organiczno – psychicznych a także do destrukcji całego organizmu człowieka. Przyczyn alkoholizmu należy upatrywać w co najmniej kilku czynnikach: w uwarunkowaniach społecznych, osobowościowych, organicznych, a nawet genetycznych. Z danych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że problem ten na terenie Gminy Świdziebnia dotyczy zarówno mężczyzn, jak i kobiet.

Tabela 1 Osoby z problemem alkoholowym na terenie Gminy Świdziebnia w latach 1998 – 2010 (narastająco)

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
1998	2	15	17
1999	2	16	18
2000	2	20	22
2001	2	28	30
2002	2	34	36
2003	3	38	41
2004	3	40	43
2005	3	44	47
2006	3	48	51
2007	5	54	59
2008	5	58	63
2009	5	62	67
2010	6	73	79

Źródło: Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdziebni

Uzależnienie od alkoholu jest powodem wykluczenia osób uzależnionych oraz ich rodzin ze społeczności lokalnej w Gminie Świdziebnia.

Przyczyn tego problemu należy upatrywać głównie w środowiskach osób bezrobotnych oraz w rodzinach wieloproblemowych, zwłaszcza wielodzietnych, rekonstruowanych oraz matek samotnie wychowujących dzieci. Rozwiązywanie problemów alkoholowych jest szczególnie trudne ze względu na trwałość wzorców kulturowych oraz dziedziczenie problemu. Ponadto nie ma stosownej profilaktyki zapobiegającej alkoholizmowi i przemocy w rodzinie.

Przemoc jest jednym z najbardziej niepokojących zjawisk współczesnego świata, jest mechanizmem regulującym stosunki panujące między ludźmi w różnych grupach, instytucjach, środowiskach i układach społecznych. Z badań dotyczących rodziny, a także obserwacji życia społecznego wiadomo, że ludzie niechętnie przyznają się do przemocy wewnątrz rodziny. Ofiary przemocy poddawane są przez swych prześladowców długotrwałemu procesowi manipulacji, presji psychicznej, agresji, poniżania, izolowania, straszenia, wykorzystywania przez uzależnienie. Przemoc utożsamiana jest często z zadawaniem bólu fizycznego. Akt przemocy godzi w osobistą wolność jednostki, zmusza ją do zachowań niezgodnych z jej wolą. Czynniki sprzyjającymi przemocy w rodzinie są w szczególności niskie zarobki, bezrobocie lub trudne warunki w pracy, złe warunki mieszkaniowe i zagęszczenie mieszkań, izolacja. Czynniki te wpływają negatywnie na relacje międzyludzkie i przyczyniają się do powstawania konfliktów. Utrwalaniu przemocy w rodzinie sprzyja fakt, że w gminie nie ma punktu wsparcia dla ofiar przemocy, zaś same rodziny ukrywają istniejący problem. Statystyki policyjne wskazują, że na terenie Gminy Świdziebnia głównymi sprawcami przemocy są mężczyźni.

Tabela 2 Zdarzenia zaistniałe na terenie Gminy Świdziebnia w latach 2005 – 2010

Lp.	Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1.	Przestępstwa popełnione pod wpływem alkoholu, w tym:						
	- kradzieże i włamania	16	7	12	10	0	0
	- znęcanie się nad rodziną	1	1	2	1	1	2
	- groźby karalne	0	0	0	0	0	2
	- wypadki drogowe	0	1	1	1	0	1
	- uszkodzenia ciała	2	3	4	1	2	2
	- uszkodzenia mienia	1	0	1	3	1	0
2.	Wykroczenia popełnione pod wpływem alkoholu, w tym:						
	- kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwym	31	25	32	25	18	19
	- podejmowanie czynności zawodowych w stanie nietrzeźwym	0	0	0	0	0	0
3.	Inne						
	- interwencje domowe	62	63	77	72	86	61
	- interwencje w miejscach publicznych	96	98	102	12		179
	- liczba założonych Niebieskich Kart	3	4	13	9	8	9

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Brodnicy

Pomoc dla sprawców oraz ofiar przemocy jest niewątpliwie konieczna. Dostępność do poradnictwa oraz innych form wsparcia dla sprawców i ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy ma charakter ograniczony. Skuteczność pomocy będzie zależała w dużej mierze od utworzenia sprawnie działającego systemu pomocy, integrującego działania kilku odrębnych podmiotów, realizowanego przez wyspecjalizowaną kadrę, oferującego różne formy wsparcia i dostępnego dla wszystkich potrzebujących pomocy.

Uzależnienie dzieci i młodzieży od substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki) jest szczególnie niepokojącym zagrożeniem dla ich rozwoju. Problematyka uzależnień wymaga diagnozowania i podejmowania środków zaradczych na możliwie wczesnym etapie kontaktów młodzieży z używkami.

Bardzo często pierwszy kontakt z uzależnieniami dzieci mają już w domu rodzinnym. Uzależnienia te nie dotyczą ich bezpośrednio, ale ich najbliższych: rodziców, starszego rodzeństwa, krewnych, sąsiadów. Młodzież natomiast najczęściej z problemem tym spotyka się na różnego rodzaju imprezach i dyskotekach.

W 2010 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zajmowała się rozpoznawaniem środowisk, w których istnieje problem alkoholowy. Komisja odbyła 6 posiedzeń i przeprowadziła rozmowy interwencyjno – motywacyjne z 13 osobami nadużywającymi alkohol i członkami ich rodzin. W pięciu przypadkach GKRPA skierowała na badanie przez biegłego celem wydania opinii dotyczącej stopnia uzależnienia od alkoholu oraz do sądu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego.

Ponadto Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2010 roku realizowała założenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez:

- współpracę przy realizacji zadania pn. Punkt konsultacyjny dla mieszkańców Gminy Świdziebnia w Poradni Rodzinnej w Brodnicy – w okresie od 17 maj 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. odnotowano 89 przyjęć mieszkańców gminy. Zgłaszane problemy to uzależnienia, kryzysy rodzinne oraz przemoc w rodzinie,
- wyjazdy na wycieczki integracyjne dzieci i młodzieży,
- przedstawienia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży,
- wyjazdy do teatru na spektakle powiązane z profilaktyką uzależnień,
- organizację pikników rodzinnych mających na celu integrację rodzin i środowiska.

II. Cele Programu:

- ograniczenie spożycia napojów alkoholowych oraz narkotyków zwłaszcza wśród młodzieży,
- pomoc psychologiczna dla rodzin dotkniętych patologią,
- pomoc finansowa rodzinom dotkniętym i zagrożonym alkoholizmem i narkomanią,
- umożliwienie osobom dotkniętym uzależnieniami powrót do społeczeństwa.

III. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2011 rok

ROZDZIAŁ- tytuł	PODEJMOWANE DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNI	UWAGI
<p>PROFILAKTYKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. • Rozpowszechnianie wydawnictw zajmujących się tematyką uzależnień. • Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. • Organizowanie własnych form teatralnych o tematyce uzależnień. • Organizowanie konkursu plastycznego "Stop uzależnieniom". • Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin. 	<p>światlice środowiskowe - Szkoła Podstawowa w: Świedziebni Janowie Michałkach</p> <p>Urząd Gminy Szkoły Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej</p> <p>członkowie komisji</p> <p>światlice środowiskowe szkoły</p> <p>światlice środowiskowe szkoły</p> <p>Komisja GOPS</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Udzielanie pomocy prawnej rodzinom, w których występują problemy uzależnień, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. • Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – organizowanie spektakli profilaktyczno-edukacyjnych, – organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu (zajęcia sportowe, muzyczne, plastyczne, informatyczne). • Współpraca z instytucjami służącymi rozwiązywaniu problemów uzależnień <ul style="list-style-type: none"> – Poradnią Rodzinną, – Policją, – Kuratorami Sądowymi. • Wspieranie inicjatyw o tematyce uzależnień w ramach posiadanych środków. 	<p>Komisja GOPS szkoły</p> <p>Komisja szkoły świetlice środowiskowe</p> <p>Komisja</p> <p>Komisja</p>	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadza się zakaz sprzedaży napojów alkoholowych, w tym piwa, w sklepach spożywczych i innych punktach sprzedaży detalicznej, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w godzinach od 22⁰⁰ do 6⁰⁰. 	Komisja Policja	
<p style="text-align: center;">POMOC TERAPEUTYCZNA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie czynnego poradnictwa poprzez „Niebieską Linie”. • Kierowanie na leczenie odwykowego dobrowolne i stacjonarne (w przypadku osób posiadających wyrok Sądu). • Prowadzenie rozmów profilaktycznych. • Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin. • Współpraca z pedagogami szkolnymi pod kątem zaistniałych problemów uzależnień wśród dzieci i młodzieży szkolnej. • Współpraca z Policją w ramach Niebieskiej Karty dotycząca przemocy w rodzinie spowodowanej uzależnieniami. 	<p>szkoły Komisja</p> <p>Komisja</p> <p>Komisja</p> <p>Komisja, Poradnia Rodzinna w Brodnicy</p> <p>Komisja szkoły</p> <p>GOPS, Komisja, Policja</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Umożliwienie osobom uzależnionym udziału w terapii podtrzymania leczenia prowadzonej przez specjalistów z oddziałów odwykowych. • Prowadzenie analizy sytuacji w rodzinach patologicznych. 	<p>Komisja</p> <p>Komisja GOPS</p>	
<p>WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW Z OPŁAT ZA ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Środki finansowe uzyskane z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznacza się na finansowanie zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii: <ol style="list-style-type: none"> 1) świetlice środowiskowe, 2) zakup materiałów edukacyjnych oraz prowadzenie działalności edukacyjnej, 3) zakup podręczników dla dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniami, 4) współfinansowanie telefonu „Niebieska linia”, 5) zwrot kosztów dojazdu osób skierowanych na leczenie odwykowe otwarte lub stacjonarne, 	<p>Komisja</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> 6) warsztaty profilaktyczne dla pedagogów i nauczycieli, 7) współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji programów profilaktycznych, 8) inne wydatki i zadania związane z realizacją programu.		
--	--	--	--

IV. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniach, kontrolach i innych działaniach Komisji.

Wysokość wynagrodzenia członka Komisji wynosi 122,00 zł brutto.

V. Preliminarz wydatków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok

Lp.	Zadanie	Kwota
1.	Koszty wydania opinii przez biegłego psychologa, psychiatrę	2.000,00
2.	Wynagrodzenie członków komisji i pochodne	6.000,00
3.	Wynagrodzenie nauczycieli prowadzących świetlice	8.640,00
4.	Dofinansowanie dojazdu osób uzależnionych na terapię do placówek leczenia odwykowego	3.000,00
5.	Dofinansowanie punktu konsultacyjnego dla mieszkańców gminy w Poradni Rodzinnej w Brodniczy	5.500,00
6.	Dofinansowanie telefonu pogotowia dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”	270,00
7.	Zakup materiałów edukacyjnych dla szkół	2.000,00
8.	Koszty przedstawień słowno-muzycznych poświęcone problematyce nadużywania alkoholu i narkomanii	2.000,00
9.	Dofinansowanie wycieczek i wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dotkniętych uzależnieniami	9.000,00
10.	Konkurs plastyczny „Stop uzależnieniom”	1.500,00
11.	Wniesienie opłat za wnioski do Sądu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego	1.400,00
12.	Warsztaty profilaktyczne dla pedagogów i nauczycieli	2.000,00
13.	Realizacja programów profilaktycznych w szkołach	2.000,00
14.	Pozostałe wydatki	3.690,00
Razem:		49.000,00